

Ontwerpordonnanties houdende de aanpassing van de begrotingen voor het jaar 2015 en de begrotingen voor het jaar 2016 van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie

INHOUD

INLEIDING	4
DEEL I – ONTWERPEN VAN AANPASSING VAN DE BEGROTINGEN VOOR HET JAAR 2015	5
1. ONTWERP VAN AANPASSING VAN DE MIDDELENBEGROTING	5
2. ONTWERP VAN AANPASSING VAN DE ALGEMENE UITGAVENBEGROTING	7
2.1. Algemeen overzicht	7
2.2. Analyse van de belangrijkste wijzigingen	7
2.2.1. Afdeling 02 - <i>Gezondheid</i>	7
2.2.2. Afdeling 03 – <i>Bijstand aan personen</i>	8
2.2.3. Afdeling 04 – <i>Bevoegdheden overgedragen in het kader van de Zesde Staatshervorming</i>	8
2.3. Investeringskredieten voor de gezondheidssector: stand van zaken	10
2.4. Uitstaand bedrag van de vastleggingen	10
3. NALEVING VAN DE BEGROTINGSDOELSTELLING VAN DE GEMEENSCHAPPELIJK GEMEENSCHAPSCOMMISSIE	11
3.1. Doelstellingen en begrotingstrajecten voor België en de GGC	11
3.2. Begrotingssaldo en vorderingensaldo	12
DEEL II – ONTWERPBEGROTINGEN VOOR HET JAAR 2016	14
1. ONTWERP VAN MIDDELENBEGROTING	14
2. ONTWERP VAN ALGEMENE UITGAVENBEGROTING	16
2.1. Algemeen overzicht	16
2.2. Belangrijkste evoluties	16
2.2.1. Afdeling 01 – <i>Algemene uitgaven van de administratie</i>	16
2.2.2. Afdeling 02 – <i>Gezondheid</i>	17
2.2.3. Afdeling 03 – <i>Bijstand aan personen</i>	17
2.2.4. Afdeling 04 – <i>Bevoegdheden overgedragen in het kader van de zesde staatshervorming</i>	18
2.2.5. Afdeling 05 – <i>ION voor gezondheid en welzijn</i>	18
2.3. Uitstaand bedrag van de vastleggingen	18

3.	NALEVING VAN DE BEGROTINGSDOELSTELLING VAN DE GEMEENSCHAPPELIJK GEMEENSCHAPSCOMMISSIE VOOR 2015	19
3.1.	Aanpassing van het begrotingskader aan de Europese regels	19
3.1.1.	Tenuitvoerlegging van het twopack – ontwerp van begrotingsplan	19
3.1.2.	Tenuitvoerlegging van het begrotingspact – Samenwerkingsakkoord van 13 december 2013	20
3.1.3.	Tenuitvoerlegging van het sixpack – gedeeltelijke omzetting van richtlijn 2011/85/EU	21
3.2.	Overeenstemming van de begroting 2016 van de GGC met het nieuwe Europese kader	22
3.3.	Begrotings- en vorderingensaldo	22

Inleiding

In het raam van zijn informatieopdracht inzake begrotingsaangelegenheden en ter uitvoering van de bepalingen van artikel 29 van de organieke ordonnantie van 21 november 2006 houdende de bepalingen die van toepassing zijn op de begroting, de boekhouding en de controle, bezorgt het Rekenhof de Verenigde Vergadering van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie (GGC) zijn opmerkingen en commentaar over de ontwerpen van aanpassing van de begrotingen van het jaar 2015 en over de ontwerpbegrotingen voor het jaar 2016.

Deel I – Ontwerpen van aanpassing van de begrotingen voor het jaar 2015

1. ONTWERP VAN AANPASSING VAN DE MIDDELENBEGROTING

Tabel 1 – Raming van de ontvangsten (in duizend euro)

Omschrijving artikel	Realisaties 2014	Initiële begroting 2015	Ontwerp aanpassing 2015	Vershil t.o.v. initiële begroting 2015	Vershil t.o.v. initiële begroting 2015
	(1)	(2)	(3)	(3) - (2)	in %
29.01 Creditinteresten en meerwaarden kassaldi en beleggingen	110	150	230	80	53,3%
38.02 Terugbetalingen Centrum voor Maatschappelijke Documentatie en Coördinatie	2	2	2	0	0,0%
38.02 Huurgelden vzw's Bicohuis	0	0	0	0	-
46.01 Federale dotatie Bijzondere Financieringswet	36.581	1.117.286	1.121.426	4.140	0,4%
46.02 Dotatie BHG (Bijzonder Fonds voor Maatschappelijk Welzijn)	20.244	20.649	20.649	0	0,0%
46.03 Dotatie BHG lasten splitsing provincie Brabant	28.334	25.077	45.766	20.689	82,5%
46.04 Dotatie BHG akkoord non-profit sector	7.082	7.082	7.082	0	0,0%
46.05 Federale dotatie taalpremies	0	85	85	0	0,0%
46.06 Dotatie van de Franse Gemeenschap 6e staatshervorming	0	0	1.588	1.588	-
46.07 Riziv e health	0	0	119	119	-
06.02 Diverse opbrengsten	106	150	100	-50	-33,3%
76.30 Verkoop van bestaande gebouwen	0	1.500	1.550	50	3,3%
Totaal	92.459	1.171.981	1.198.597	26.616	2,3%

Het ontwerp verhoogt de ontvangstenramingen met 26,6 miljoen euro (+2,3 %) tot 1.198,6 miljoen euro. Die stijging is voornamelijk toe te schrijven aan de toename met 20,7 miljoen euro van de *Dotatie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest voor de lasten voortkomend uit de splitsing van de provincie Brabant*. Volgens de verantwoording bij het ontwerp van gewestelijke uitgavenbegroting kent het BHG die extra middelen toe om de GGC in staat te stellen een begroting in evenwicht in te dienen, rekening houdend met zowel haar bijkomende behoeften inzake onder andere dringende opvang, als met die inzake de bij de zesde staatshervorming overgedragen bevoegdheden.

Voor de federale dotatie op basis van de bijzondere financieringswet, die zowel de vroegere dotatie bevat als de middelen voor de nieuwe bevoegdheden op het vlak van gezinsbijslagen, ouderenzorg en gezondheidszorg en hulp aan personen, worden de geraamde ontvangsten

met 4,1 miljoen euro opgetrokken tot 1.121,4 miljoen euro. Die stijging is het resultaat van de 82,8 miljoen euro extra middelen ingevolge de overheveling van een aantal unicommunautaire instellingen naar de GGC en de vermindering met 78,7 miljoen euro van de initieel voorziene dotatie bij de federale begrotingscontrole. Die vermindering vloeit voort uit de correcties op de oorspronkelijk voorziene dotatie voor de geïsoleerde geriatrie- en revalidatiediensten¹ en uit het feit dat bij voormelde begrotingscontrole een aantal macro-economische parameters naar beneden werden bijgesteld².

De 1,6 miljoen euro geraamde ontvangsten vanwege de Franse Gemeenschap betreft de middelen voor de vaccinaties. De federale overheid, die twee derden van de aankoopprijs financiert, stort die middelen niet rechtsreeks door aan de GGC, maar aan de gemeenschappen. De Franse Gemeenschap stort de voor de GGC bestemde middelen vervolgens door (voor de Vlaamse Gemeenschap zijn er geen ontvangsten omdat die de volledige aankoop en verdeling van de vaccins financiert en hiervoor periodiek een afrekening stuurt die overeenkomt met een derde van de aankoopprijs).

¹ Bij de hervorming van de bijzondere financieringswet werden voor deze geïsoleerde diensten basisbedragen bepaald op basis van de toestand in 2013. Die moesten evenwel nog worden gecorrigeerd om rekening te houden met de in de loop van de jaren 2013 tot 2015 gefusioneerde instellingen.

² De vaststelling van de deelbedragen van de dotatie steunde op de economische begroting van het Federaal Planbureau van 12 februari 2015. Die verlaagde voor 2015 onder meer de bij de initiële begroting gebruikte parameters voor de inflatie (van 1,30% naar 0,00%) en de BBP-groei (van 1,50% naar 1,00%).

2. ONTWERP VAN AANPASSING VAN DE ALGEMENE UITGAVEN- BEGROTING

2.1. Algemeen overzicht

Het ontwerp verhoogt de vastleggingskredieten met 31,5 miljoen euro (+2,7 %) en de vereffeningskredieten³ met 26,6 miljoen euro (+ 2,2 %) tot respectievelijk 1.212,0 en 1.210,8 miljoen euro.

De volgende tabel detailleert die ramingen naargelang het soort kredieten, per organisatieafdeling, alsook de realisaties van het jaar 2014.

Tabel 2 – Uitgavenkredieten van het ontwerp van aangepaste begroting 2015 (in duizend euro)

Uitgavenbegroting 2015	Realisaties 2014 (1)	Initiële be- groting 2015 (2)	Ontwerp van aangepaste begroting 2015 (3)	Vershil (3)-(2)	Vershil in %
Vastleggingskredieten					
Afdeling 00 – Kabinetten en Raad	1.467	1.444	1.484	40	2,8%
Afdeling 01 – Algemene uitgaven van de administratie	5.811	6.647	6.709	62	0,9%
Afdeling 02 - Gezondheid	18.246	29.285	31.380	2.095	7,2%
Afdeling 03 – Bijstand aan personen	61.375	64.975	70.823	5.848	9,0%
Afdeling 04 – Bevoegdheden overgedragen in het kader van de Zesde Staatshervorming	-	1.078.178	1.101.635	23.457	2,2%
TOTAAL	86.899	1.180.529	1.212.031	31.502	2,7%
Vereffeningskredieten					
Afdeling 00 – Kabinetten en Raad	1.145	1.444	1.484	40	2,8%
Afdeling 01 – Algemene uitgaven van de administratie	5.675	6.647	6.709	62	0,9%
Afdeling 02 - Gezondheid	24.272	33.974	32.255	-1.719	-5,1%
Afdeling 03 – Bijstand aan personen	63.646	63.948	68.680	4.732	7,4%
Afdeling 04 – Bevoegdheden overgedragen in het kader van de Zesde Staatshervorming	-	1.078.178	1.101.679	23.501	2,2%
TOTAAL	94.738	1.184.191	1.210.807	26.616	2,2%

2.2. Analyse van de belangrijkste wijzigingen

De belangrijkste kredietevoluties worden hierna becommentarieerd.

2.2.1. Afdeling 02 - Gezondheid

De toename van de vastleggingskredieten op die afdeling (+2,1 miljoen euro) is voornamelijk te verklaren door de inschrijving van bijkredieten op programma 01 *Ondersteuning van het gezondheidsbeleid* voor een nieuw initiatief, namelijk een toelage van 2,0 miljoen euro voor het project Brusafe⁴, met het oog op de ontwikkeling en de implementatie van een platform

³ Kredieten bestemd om de verbintenissen aan te zuiveren die tijdens datzelfde boekjaar of in de loop van voorgaande boekjaren werden aangegaan.

⁴ BA 02.1.6.33.01.

waarop de medische gegevens aangeleverd door de eerstelijnszorg voor alle zorgverstrekkers ter beschikking worden gesteld.

De vermindering van de vereffeningskredieten (-1,7 miljoen euro) is voornamelijk het resultaat van een vermindering met 3,6 miljoen euro van de kredieten voor de investeringen in ziekenhuizen (prefinanciering)⁵ op programma 05 *Investeringen*, op basis van de door de administratie geraamde behoeften, en de inschrijving van kredieten voor de bovenvermelde toelage aan Brusafe.

2.2.2. Afdeling 03 – Bijstand aan personen

De stijging (+5,8 en +4,7 miljoen euro) van de vastleggings- en vereffeningskredieten van die afdeling kan hoofdzakelijk worden verklaard door een toename van de kredieten van programma 04 *Thuislozenzorg* met respectievelijk 6,3 en 5,5 miljoen euro, en een daling van de kredieten van programma 05 *Beleid ten voordele van de gehandicapte personen* (- 0,4 en - 0,6 miljoen euro).

Op programma 04 heeft de stijging van de kredieten betrekking op de basisallocatie bestemd voor de toelagen aan privéverenigingen die nachtasiel en dringende opvang⁶ aanbieden ten belope van 6,4 en 5,7 miljoen euro.

Die verhoging hangt samen met de extra kosten voor de volgende behoeften:

- de opvang, de begeleiding en de doorverwijzing van zwervende gezinnen: +2,4 miljoen euro;
- de verlenging van de winteropvang 2014-2015: 0,3 miljoen euro;
- de verhoging van het aantal plaatsen (bedden) in het kader van de winteropvang 2015-2016, met inbegrip van de werken voor de aanpassing van het gebouw aangekocht door het Brussels Hoofdstedelijk Gewest: +2,4 miljoen euro vastleggingskredieten en +1,9 miljoen euro vereffeningskredieten;
- de opwaardering van de vzw Samusocial voor de uitvoering van haar basisopdracht: +1,2 miljoen euro vastleggingskredieten en +1,1 miljoen euro vereffeningskredieten;
- allerhande subsidies: +0,1 miljoen euro.

Op programma 05 vloeien de kredietverminderingen hoofdzakelijk voort uit de aanpassing van de kredieten op basis van de door de erkende instellingen toegestuurde afrekeningen.

2.2.3. Afdeling 04 – Bevoegdheden overgedragen in het kader van de Zesde Staatshervorming

De kredieten van deze organisatieafdeling worden verhoogd met 23,5 miljoen euro, zowel voor de vastleggingen als voor de vereffeningen.

De toename kan worden verklaard door de volgende aanpassingen binnen de verschillende programma's.

⁵ BA 02.5.1.02.00.

⁶ BA 03.4.1.33.01.

Tabel 3 – Kredieten voor de zesde staats hervorming (in duizend euro)

Afdeling 04	Prog.	Opschrift	Vastleggings- en vereffeningskredieten		
			Initiële begroting	Ontwerp aanpassing	Vershil
Bevoegdheden overgedragen in het kader van de zesde staats hervorming	01	Familie	763.885	767.464	3.579
	02	Gezondheidszorg – Bijstand aan personen	253.428	333.995	80.567
	03	Loopbaanonderbreking	1.935	176	-1.759
	04	Provisies	58.930	0	-58.930
TOTAAL			1.078.178	1.101.635	23.457

Op de programma's 01 en 03 zijn de aanpassingen van de kredieten voor de gezinsbijslagen (+3,6 miljoen euro) en voor loopbaanonderbreking (-1,8 miljoen euro) het resultaat van ramingen van de federale overheid.

Op programma 02 vloeit de stijging van de kredieten met 80,2 miljoen euro voornamelijk voort uit de overheveling naar de GGC sedert 1 januari 2015 van de unicommunautaire instellingen van de sector van de rustoorden voor bejaarden (ROB) en de rust- en verzorgingstehuizen (RVT) die ervan hebben afgezien exclusief tot de Franse Gemeenschap te behoren, maar ook uit de gedeeltelijke overgang van andere structuren voor geneeskundige verzorging (revalidatieovereenkomst RIZIV). Die stijging kan in verband worden gebracht met de schrapping van de provisie van 58,9 miljoen euro op programma 04 in het kader van de actualisering van de kredieten voor overgedragen bevoegdheden, waarvan de raming nog steeds door de federale overheid wordt gemaakt.

Op dat programma worden overigens drie nieuwe basisallocaties vermeld; ze werden voor meer dan 2,0 miljoen euro in totaal gestijfd door een herverdeling vanuit de bovenvermelde provisie. Ook nieuwe uitgaven voor vaccinatiekosten, waarvan de bevoegdheid werd overgedragen door de Franse Gemeenschap, en de bijbehorende middelen worden er voor een bedrag van 1,6 miljoen euro in ingeschreven.

In totaal waren op 31 oktober 2015 2,7 miljoen euro vastleggingen en 2,5 miljoen euro vereffeningen ten laste van de kredieten van dat programma aangerekend.

2.3. Investeringskredieten voor de gezondheidssector: stand van zaken

De volgende tabel schetst de investeringskredieten van de gezondheidssector en de aanwending ervan in de periode 2014 tot 2016.

Tabel 4 – Aanwending van de investeringskredieten – Gezondheidssector (in duizend euro)

Investeringsgezondheid		2013			2014			2015		
		Kredieten	Aanwendingen	%	Kredieten	Aanwendingen	%	Initiële kredieten	Aanwendingen op 27/10	%
BA 02.5.1.01.00	b	15.610	15.610	100%	15.237	15.236	100,0%	14.697	11.805	80,3%
	c	20.000	7.732	38,7%	19.627	8.390	42,7%	20.000	11.226	56,1%
BA 02.5.1.02.01	b	0	-	-	0	-	-	10.000	2.485	24,9%
	c	0	-	-	700	686	98,0%	0	-	-

* b : vereffeningkredieten – c : vastleggingskredieten

In 2013 en 2014 werden de vastleggingskredieten voor de gezondheidsinvesteringen in persoonsgebonden aangelegenheden (BA 02.5.1.01.00) ten belope van respectievelijk 7,7 en 8,4 miljoen euro aangewend, d.i. aanwendingspercentages die 38,7 % en 42,7 % lager lagen dan de 100%-aanwending die in 2012 werd vastgesteld.

Op 27 oktober 2015 al overschreden de uitgevoerde vastleggingen zowel in absolute waarde als in aanwendingspercentage de op het einde van de twee vorige dienstjaren totale gerealiseerde bedragen. Op dezelfde datum was reeds 80,3 % van de kredieten vereffend, tegenover 92,4% en 97,4% op 31 oktober 2014.

Het tempo van de vastleggingen lijkt bijgevolg opnieuw te versnellen in 2015 en dat van de vereffeningen lijkt te vertragen.

In 2014 werden de 700 duizend euro vastleggingskredieten op BA 02.5.1.02.00 voor de prefinanciering van de infrastructuurwerken aan ziekenhuizen aangewend ten belope van 686 duizend euro, ter uitvoering van het principeakkoord van 26 april 2012 (aanvullende uitgaven voor de dienst hospitalisatie van Bordet).

2.4. Uitstaand bedrag van de vastleggingen

Op 31 december 2014 beliep het uitstaande bedrag van de vastleggingen⁷ 123,0 miljoen euro, waarvan 105,8 miljoen euro (21,4 miljoen euro zonder de prefinanciering van de ziekenhuisinfrastructuren) voor de investeringen in de gezondheidssector en 2,8 miljoen euro voor de investeringen in de sector van de bijstand aan personen.

Op 23 oktober 2015 beliep het totale uitstaande bedrag 115,9 miljoen euro, waarvan 104,2 miljoen euro voor de investeringen in de ziekenhuisinfrastructuren, waarin een bedrag van 82,2 miljoen euro voor de prefinanciering zit.

Het Rekenhof werd ervan op de hoogte gebracht dat het saldo van de centraliserende rekening van de GGC 126,8 miljoen euro bedroeg op 26 oktober 2015.

⁷ Verschil tussen het aantal gedane vastleggingen en de uitgevoerde vereffeningen.

3. NALEVING VAN DE BEGROTINGSDOELSTELLING VAN DE GEMEENSCHAPPELIJK GEMEENSCHAPSCOMMISSIE

3.1. Doelstellingen en begrotingstrajecten voor België en de GGC

In overeenstemming met het samenwerkingsakkoord van 13 december 2013 heeft de afdeling Financieringsbehoeften van de overheid van de Hoge Raad van Financiën (HRF) in maart 2015 aanbevelingen geformuleerd inzake de begrotingsdoelstelling van alle overheden en de verdeling ervan over de verschillende overheidsniveaus en dit in het kader van de actualisering van het stabiliteitsprogramma.

Het samenwerkingsakkoord stelt immers dat het Overlegcomité, op basis van het advies van de HRF, een beslissing neemt over de verdeling van de doelstellingen in nominale en structurele termen over de verschillende overheidsniveaus.

De ministerraad keurde op 24 april 2015 het stabiliteitsprogramma 2015-2018 van België goed. Het Overlegcomité tussen de federale regering en de regeringen van de gemeenschappen en de gewesten heeft er op 29 april 2015 akte van genomen.

Het stabiliteitsprogramma 2015-2018 is gebaseerd op het advies van maart 2015 van de HRF, dat aanbeveelt het structurele saldo met 0,7 % van het BBP per jaar te verbeteren over de periode 2015-2018, om voor de gezamenlijke overheid tot een structureel evenwicht te komen in 2018. Dat programma vermeldt de doelstellingen inzake verbetering van het structureel saldo dat door de HRF wordt voorgesteld, maar het houdt eveneens rekening met de recentere informatie over de verwezenlijkingen van 2014 (structureel saldo van -2,8 % van het BBP in 2014), de overdrachten aan de gewesten ingevolge de herberekening van de « belasting Staat » en de maatregelen van de federale Staat 2015 (aanvullende maatregelen van 0,05 % van het BBP).

In de volgende tabel worden de verwachte verbeteringen van het structurele en het vorderingensaldo in percentage van het BBP weergegeven.

Tabel 5 – Structureel saldo en vorderingensaldo van de gezamenlijke overheid (in percentage van het BBP)⁸

Jaar	2014	2015	2016	2017	2018
Structureel saldo - gezamenlijke overheid	-2,8 %	-2,0 %	-1,3 %	-0,6 %	0,0 %
Entiteit I	-2,3 %	-1,7 %	-1,1 %	-0,4 %	0,1 %
Entiteit II	-0,5 %	-0,4 %	-0,3 %	-0,2 %	-0,1 %
Vorderingensaldo - gezamenlijke overheid	-3,2 %	-2,5 %	-2,0 %	-1,0 %	-0,2 %
Entiteit I	-2,6 %	-2,0 %	-1,5 %	-0,6 %	-0,1 %
Entiteit II	-0,6 %	-0,6 %	-0,5 %	-0,4 %	-0,1 %

Bron: Stabiliteitsprogramma van België 2015-2018, blz. 10 tot 17, en algemene toelichting van de federale begroting 2015, blz. 9.

⁸ De som voor de entiteiten I en II kan 0,1 % van het totaal afwijken wegens afrondingen (structurele saldi 2015 en 2016 en vorderingensaldo 2015).

Het stabiliteitsprogramma bevat geen becijferde aanbevelingen over de verdeling van de door entiteit II te halen doelstelling over haar componenten (gemeenschappen, gewesten en plaatselijke overheidsdiensten).

De HRF vermeldt in zijn advies van juli 2015⁹ echter dat het structurele saldo voor het jaar 2015 - 3 % van het BBP en het nominale (vorderingen)saldo - 2,7 % zou bedragen volgens de laatste officiële ramingen, waaronder met name de economische vooruitzichten op middellange termijn 2015-2020 van het Federaal Planbureau van mei 2015. De HRF heeft bijgevolg zijn aanbevelingen aan de verschillende regeringen bevestigd om de nodige maatregelen te nemen om de globale verbetering van het structurele saldo ten belope van 0,7 % in 2015 in acht te nemen. De HRF bevestigt eveneens de individuele trajecten voor elk van de gemeenschappen en gewesten die de raad in zijn advies van maart 2015 had voorgesteld.

Voor de GGC beval de HRF qua doelstelling in nominale termen een maximumtekort van - 0,0004 % van het BBP aan, d.i. 16,0 miljoen euro.

3.2. Begrotingssaldo en vorderingensaldo

De ontwerpen van aanpassing van de middelenbegroting en van de algemene uitgavenbegroting voor het jaar 2015 leiden tot het volgende begrotingssaldo.

Tabel 6 – Aangepast begrotingssaldo 2015 (in duizend euro)

Begrotingssaldo	Initiële begroting 2015	Ontwerp van aangepaste begroting 2015	Vershil
Ontvangsten (1)	1.171.981	1.198.597	26.616
Uitgaven (Vereffeningskredieten) (2)	1.184.191	1.210.807	26.616
Brutobegrotingssaldo (3)=(1)-(2)	-12.210	-12.210	0

In vergelijking met de initiële begroting stijgen zowel de ontvangstenramingen als de uitgavenmachtigingen (vereffeningskredieten) met eenzelfde bedrag van 26,6 miljoen euro, waardoor er niets wijzigt in het begrotingssaldo *ex ante*.

De overgang van het begrotingssaldo naar het vorderingensaldo gebeurt als volgt.

Tabel 7 – Vorderingensaldo (in duizend euro)

	Initiële begroting 2015	Ontwerp van aangepaste begroting 2015
Ontvangsten	1.171.981	1.198.597
Uitgaven	1.184.191	1.210.807
Begrotingssaldo	-12.210	-12.210
<i>Onderbenuttingen</i>	<i>-12.210</i>	<i>-12.210</i>
Vorderingensaldo	0	0

⁹ Recente budgettaire evoluties en evaluatie ten opzichte van de doelstellingen, afdeling « Financieringsbehoeften van de overheid », juli 2015.

Het Rekenhof vestigt er de aandacht op dat het INR in zijn publicatie van 30 september 2015 in verband met de rekeningen 2014 van de overheid (nationale rekeningen) voor het eerst de investeringen in rusthuizen in de vorm van alternatieve financiering in het ESR-vorderingensaldo heeft geïntegreerd.

Die correctie heeft een negatieve impact ten belope van 11,5 miljoen euro gehad op het vorderingensaldo 2014 van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, dat - 13,7 miljoen euro bedraagt.

De HRF heeft in zijn advies van maart waarvan sprake in punt 3.1., voor de GGC een maximumtekort van 16 miljoen euro voor 2015 toegelaten (- 0,004 % van het BBP).

Deel II – Ontwerpbegrotingen voor het jaar 2016

1. ONTWERP VAN MIDDELENBEGROTING

Tabel 8 – Raming van de ontvangsten

Omschrijving artikel	Initiële begroting 2015	Ontwerp aanpassing 2015	Initiële begroting 2016	Vershil t.o.v. ontwerp aanpassing 2015	Vershil t.o.v. ontwerp aanpassing 2015 in %
	(1)	(2)	(3)	(3) - (2)	
29.01 Creditinteressen en meerwaarden kassaldi en beleggingen	150	230	230	0	0,0%
38.02 Terugbetalingen Centrum voor Maatschappelijke Documentatie en Coördinatie	2	2	0	-2	-100,0%
38.02 Huurgelden vzw's Bicohuis	0	0	120	120	-
46.01 Federale dotatie Bijzondere Financieringswet	1.117.286	1.121.426	1.195.985	74.559	6,6%
46.02 Dotatie BHG (Bijzonder Fonds voor Maatschappelijk Welzijn)	20.649	20.649	21.062	413	2,0%
46.03 Dotatie BHG lasten splitsing provincie Brabant	25.077	45.766	45.077	-689	-1,5%
46.04 Dotatie BHG akkoord non-profit sector	7.082	7.082	7.082	0	0,0%
46.05 Federale dotatie taalpremies	85	85	85	0	0,0%
46.06 Dotatie van de Franse Gemeenschap 6e staatshervorming	0	1.588	1.588	0	0,0%
46.07 Riziv e health	0	119	119	0	0,0%
06.02 Diverse opbrengsten	150	100	50	-50	-50,0%
76.30 Verkoop van bestaande gebouwen	1.500	1.550	0	-1.550	-100,0%
Totaal	1.171.981	1.198.597	1.271.398	72.801	6,1%

In vergelijking met het ontwerp van aanpassing 2015 nemen de geraamde ontvangsten toe met 72,8 miljoen euro tot 1.271,4 miljoen euro, wat bijna volledig toe te schrijven is aan de evolutie van de op basis van de bijzondere financieringswet toegekende federale dotatie.

De geraamde ontvangsten van die federale dotatie liggen in voorliggend ontwerp 62,5 miljoen hoger dan het door de FOD Financiën geraamde bedrag. Het grootste deel van dit verschil is te verklaren door een verschillende voorstellingswijze van de nieuw overgehevelde bevoegdheid voor de financiering van de infrastructuur en de medisch-technische diensten van de ziekenhuizen: de FOD Financiën heeft de geraamde ontvangsten verrekend met de geraamde uitgaven, terwijl de GGC zowel de geraamde bedragen aan ontvangsten als aan uitgaven in de begroting heeft ingeschreven, dit laatste middels een provisie in afdeling 04 *Bevoegdheden overgedragen in het kader van de zesde staatshervorming* (BA 04.4 1 01.00).

Beide entiteiten gaan hierbij uit van een ontvangst van 53,0 miljoen euro voor de GGC. Wat de geraamde uitgaven voor de GGC betreft, gaat de FOD Financiën echter uit van 63,3 miljoen euro (waardoor de nieuwe bevoegdheid de GGC dus meer zou kosten dan wat ze hiervoor krijgt), terwijl de GGC de uitgaven via voormelde provisie heeft beperkt tot het bedrag

van de geraamde ontvangsten van 53,0 miljoen. De GGC betwist immers dat een dotatie negatief kan zijn (en dat er dus meer zou kunnen afgetrokken worden dan er wordt toegekend). Het verschil van 10,3 miljoen euro wordt via het overgangsmechanisme getemperd tot een verschil van 9,5 miljoen euro.

De GGC heeft de problematiek voorgelegd op het Overlegcomité, dat een technische werkgroep heeft belast de zaak uit te klaren.

2. ONTWERP VAN ALGEMENE UITGAVENBEGROTING

2.1. Algemeen overzicht

Het ontwerp van initiële begroting 2016 verhoogt de vastleggingskredieten globaal met 81,6 miljoen euro en de vereffeningskredieten met 79,8 miljoen euro in vergelijking met het ontwerp van aangepaste begroting 2015 tot respectievelijk 1.293,6 en 1.290,6 miljoen euro.

De volgende tabel geeft die ramingen in detail weer volgens krediettype.

Tabel 9– Kredieten van de algemene uitgavenbegroting 2016 (in duizend euro)

Algemene uitgavenbegroting	Ontwerp van initiële begroting 2016	Ontwerp aangepaste begroting 2015	Vershil IB 2016/aanp 2015	%
<i>Vastleggingskredieten</i>				
Afdeling 00 – Kabinetten en Raad	1.444	1.484	-40	-2,7%
Afdeling 01 – Algemene uitgaven van de administratie	7.709	6.709	1.000	14,9%
Afdeling 02 – Gezondheid	29.841	31.380	-1.539	-4,9%
Afdeling 03 – Bijstand aan personen	80.917	70.823	10.094	14,3%
Afdeling 04 – Bevoegdheden overgedragen in het kader van de zesde staatshervorming	1.173.730	1.101.635	72.095	6,5%
	TOTAAL	1.212.031	81.610	6,7%
<i>Vereffeningskredieten</i>				
Afdeling 00 – Kabinetten en Raad	1.444	1.484	-40	-2,7%
Afdeling 01 – Algemene uitgaven van de administratie	7.709	6.709	1.000	14,9%
Afdeling 02 – Gezondheid	34.638	32.255	2.383	7,4%
Afdeling 03 – Bijstand aan personen	73.055	68.680	4.375	6,4%
Afdeling 04 – Bevoegdheden overgedragen in het kader van de zesde staatshervorming	1.173.730	1.101.679	72.051	6,5%
	TOTAAL	1.210.807	79.769	6,6%

2.2. Belangrijkste evoluties

De belangrijkste evoluties ten opzichte van het ontwerp van aangepaste begroting 2015 komen naar voren in de volgende afdelingen en/of programma's. Ze worden hierna besproken.

2.2.1. Afdeling 01 – Algemene uitgaven van de administratie

De stijging met 1,0 miljoen euro van de vastleggings- en vereffeningskredieten van deze organisatieafdeling is vooral het gevolg van de stijging van de uitgaven voor bezoldigingen (+0,8 miljoen euro, d.i. + 19,6 %). Die stijging wordt in het verantwoordingsprogramma gerechtvaardigd door de uitbreiding van de personeelsformatie en de investeringen in IT, als ook door de aanwerving van drie coördinatoren voor de toekomstige ION.

Het Rekenhof merkt enerzijds op dat binnen die organisatieafdeling¹⁰ een specifieke basaallocatie voor de formaties bestaat, en anderzijds dat de « uitbreiding van de investeringen in IT » geen gepaste verantwoording is in het kader van kredieten die zijn voorbehouden voor bezoldigingen.

2.2.2. Afdeling 02 – Gezondheid

De vermindering van de vastleggingskredieten met 1,5 miljoen euro kan hoofdzakelijk worden verklaard door die van de kredieten van programma 01 *Ondersteuning van het gezondheidsbeleid* (-1,6 miljoen euro) en meer in het bijzonder van de kredieten ingeschreven op BA 02.16.33.01 voor de toelagen aan het Brussels gezondheidsnetwerk (-1,9 miljoen euro). Die kredieten zijn gestegen met 2,1 miljoen euro in de aangepaste begroting 2015 en worden teruggebracht naar 0,4 miljoen euro in de initiële begroting 2016. Binnen datzelfde programma worden de kredieten van BA 02.1.2.33.01 *Toelagen voor activiteiten in samenhang met het gezondheidsbeleid* (privésector) opgetrokken met 0,2 miljoen euro met het oog op de oprichting van een dispensarium voor zorgen in het centrum van Brussel.

De stijging van de vereffeningskredieten met 2,4 miljoen euro vloeit voornamelijk voort uit de stijging van de investeringskredieten op programma 05 (+3,6 miljoen euro) en een vermindering van de kredieten van programma 01 (-1,4 miljoen euro) die verwant is met die van de overeenstemmende vastleggingskredieten.

Op programma 05 worden de kredieten voor het luik prefinanciering van de investeringen in de ziekenhuizen vastgelegd op 12,1 miljoen euro (+5,7 miljoen euro), terwijl de kredieten voor de klassieke financiering van de ziekenhuisinfrastructuren worden bepaald op 12,6 miljoen euro, d.i. 2,1 miljoen euro minder.

Zoals in de voorgaande jaren is in het beschikkend gedeelte van het ontwerp van ordonnantie houdende de algemene uitgavenbegroting (artikel 10) een begrotingsbepaling opgenomen die het Verenigd College toelaat over te gaan tot de herinschrijving van onbenutte kredieten van voorgaande jaren die zijn vervat in de door het Verenigd College goedgekeurde bouwkalenders, dit ten belope van maximaal 16,0 miljoen euro aan vastleggingen en 10,0 miljoen euro aan vereffeningen. Het gaat er met andere woorden om die eventuele kredietoverschrijdingen te dekken met de thesaurie.

Het Rekenhof herinnert eraan dat die bepalingen aanzienlijke prerogatieven inzake begroting die de Verenigde Vergadering toekomen, delegeren aan het Verenigd College, en dat ze bovendien de doelstelling van een begrotingsevenwicht in het gedrang kunnen brengen.

2.2.3. Afdeling 03 – Bijstand aan personen

De toename van de vastleggingskredieten van deze afdeling (+10,1 miljoen euro) valt vooral op bij de kredieten voor de investeringen van programma 07, die met 6,7 miljoen euro stijgen. De kredieten voor de investeringen in de rusthuizen en de instellingen voor gehandicapte personen (privésector) stijgen globaal met 2,0 miljoen euro enerzijds, en de kredieten voor de investeringen in de rusthuizen (privésector) nemen toe met 4,7 miljoen euro anderzijds. Die bedragen worden ingeschreven in het kader van de meerjarenplannen voor de investeringen goedgekeurd door het Verenigd College, die recent werden geactualiseerd wat het meerjarenplan 2008-2015 voor de bijstand aan gehandicapte personen betreft. De vereffeningskredieten op dat programma kennen een beperkte globale stijging van 0,2 miljoen euro.

¹⁰ BA 01.0..1.41.06.

Voor het overige zijn de stijgingen inzake vastleggingen gespreid over alle programma's voor de volgende bedragen: programma 04 *Thuislozenzorg* (+1,4 miljoen euro); 05 *Beleid ten voordele van de gehandicapte personen* (+0,7 miljoen euro); 06 *Openbare centra voor maatschappelijk Welzijn* (+0,6 miljoen euro); 02 *Beleid ten voordele van bejaarden* (+0,3 miljoen euro) en 01 *Ondersteuning van het beleid inzake bijstand aan personen* (+0,3 miljoen euro).

In termen van vereffeningen heeft de totale stijging met 4,4 miljoen euro voornamelijk te maken met de bovenvermelde programma's 04, 05, 06, 02 en 01 ten belope van respectievelijk 1,6, 1,0, 0,6, 0,4 en 0,3 miljoen euro.

Die verhogingen omvatten kredieten voor de financiering van nieuwe initiatieven ten belope van nagenoeg 1,3 miljoen euro en verhogingen voor de gereguleerde betoelaging van de erkende diensten.

2.2.4. Afdeling 04 – Bevoegdheden overgedragen in het kader van de zesde staatshervorming

De kredieten voor zowel de vastleggingen als de vereffeningen van deze organisatieafdeling belopen 1.173,7 miljoen euro, d.i. een stijging met 72,1 miljoen euro.

Tabel 10 – Kredieten voor de zesde staatshervorming (in duizend euro)

Afdeling 04	Programma	Opschrift	Vastleggingskred = Vereffeningkred		
			Initiële begroting 2016	Aangepaste begroting 2015	Vershil
Overgedragen bevoegdheden in het kader van de zesde staatshervorming	01	Familie	779.557	767.464	12.093
	02	Gezondheidszorg - Bijstand aan personen	341.160	333.995	7.165
	03	Loopbaanonderbrekingen	20	176	-156
	04	Provisies	52.993	0	52.993
TOTAAL			1.173.730	1.101.635	72.095

Het Rekenhof stelt vast dat de stijging met 72,1 miljoen euro van de kredieten voor de uitgaven in verband met de nieuwe bevoegdheden, gebaseerd op ramingen in termen van betalingsbehoeften van de federale Staat en de OISZ, ten belope van 53,0 miljoen euro dient voor het aanleggen van een provisie in programma 04. Deze dient in verband te worden gebracht met de berekening van de dotatie van de federale Staat voor de financiering van de ziekenhuizen, zoals geëxpliciteerd in punt 1 over het ontwerp van middelenbegroting.

2.2.5. Afdeling 05 – ION voor gezondheid en welzijn

Deze afdeling, die pro memorie is ingeschreven, bevat geen kredieten, aangezien de Brusselse Dienst voor Gezondheid en Welzijn nog moet worden opgericht.

2.3. Uitstaand bedrag van de vastleggingen

Het positieve verschil van 3,1 miljoen euro tussen de vastleggingskredieten en de vereffeningkredieten vertegenwoordigt de potentiële stijging van het uitstaande bedrag van de vastleggingen in de loop van het dienstjaar 2016.

In de veronderstelling dat de voorziene kredieten voor 2015 en 2016 volledig worden benut en rekening houdend met het bestaande uitstaande bedrag op 31 december 2014 (123,0 miljoen euro), zou het totaal uitstaande bedrag op 31 december 2016 dus 127,5 miljoen euro kunnen bedragen (waarvan 66,2 miljoen euro voor de prefinanciering).

3. NALEVING VAN DE BEGROTINGSDOELSTELLING VAN DE GEMEENSCHAPPELIJK GEMEENSCHAPSCOMMISSIE VOOR 2015

3.1. Aanpassing van het begrotingskader aan de Europese regels

Naar aanleiding van de economische en financiële crisis van 2008 werd beslist het economisch en financieel bestuur binnen de Europese Unie en de Economische en Monetaire Unie te hervormen door de nationale begrotingskaders van de lidstaten te versterken¹¹. Die versterking kreeg vorm door de invoering van het « sixpack », van het verdrag inzake stabiliteit, coördinatie en bestuur binnen de Economische en Monetaire Unie en van het « twopack ».

3.1.1. Tenuitvoerlegging van het twopack – ontwerp van begrotingsplan

Sedert het *twopack* op 30 mei 2013 van kracht is geworden, geldt voor België zoals voor de andere lidstaten van de eurozone, een scherper budgettair toezicht vanwege de Europese Commissie. Op grond van deze wetgeving moet het ontwerp van begrotingsplan voor het komend jaar vóór 15 oktober aan de Commissie worden overgezonden. De Commissie moet een advies over de inhoud ervan formuleren vóór 30 november en kan in voorkomend geval vragen het ontwerp te vervolledigen of aan te passen.

De Belgische regering heeft op 15 oktober 2015 een ontwerp van begrotingsplan overgezonden waarin in detail de maatregelen worden vermeld die zijn gepland om in 2016 een nominaal vorderingensaldo van -2,1 % van het BBP en een structurele verbetering van 0,8 % van het BBP tussen 2015 en 2016 te bereiken.

Dat plan bevat de maatregelen die de verschillende Belgische openbare entiteiten gepland hebben om het stabiliteitsprogramma 2015-2018 van april 2015 na te leven.

Het vorderingensaldo (nominaal saldo) werd bepaald rekening houdend met de cyclische budgettaire componen en de uitzonderlijke extra uitgaven die voortvloeien uit de asiel- en migratiecrisis.

Dit traject volgens hetwelk in 2018 het evenwicht zou worden bereikt, zal binnen het Overlegcomité moeten worden besproken en geformaliseerd in het kader van de uitwerking van het volgende stabiliteitsprogramma (cf. infra).

Op dit ogenblik zijn bijgevolg noch het traject definitief vastgelegd noch de individuele doelstellingen definitief verdeeld onder de verschillende overheidsniveaus.

¹¹ Cf. Stabiliteitsprogramma van België (2014-2017); wetsontwerpen tot wijziging, met het oog op de gedeeltelijke omzetting van de richtlijn 2011/85/EU, van de wet van 22 mei 2003 houdende organisatie van de begroting en van de comptabiliteit van de Federale Staat en van de wet van 16 mei 2003 tot vaststelling van de algemene bepalingen die gelden voor de begrotingen, de controle op de subsidies en voor de boekhouding van de gemeenschappen en de gewesten, alsook voor de organisatie van de controle door het Rekenhof – *Memorie van toelichting*, Kamer van Volksvertegenwoordigers, Doc 53-3408/001 en 53/3409-001.

Tabel 11 – Structureel en genormeerd vorderingensaldo van de gezamenlijke overheid (in procent van het BBP)¹²

	2015	2016	2017	2018
Gezamenlijke overheid				
Structureel saldo (1)	-2,0	-1,2	-0,5	0,0
Uitzonderlijke en tijdelijke maatregelen (2)	0,2	-0,1	0,1	0,1
Conjuncturele begrotingscomponent (3)	-0,9	-0,8	-0,6	-0,3
Vorderingensaldo (1)+(2)+(3)	-2,6	-2,1	-1,0	-0,3

De Europese Commissie heeft in haar najaarsvooruitzichten de nominale tekorten voor de jaren 2015 tot 2017 geraamd op respectievelijk 2,7 %, 2,6 % en 2,3 % van het BBP, d.i. een minder gunstige tendens dan door België werd voorgesteld.

3.1.2. Tenuitvoerlegging van het begrotingspact – Samenwerkingsakkoord van 13 december 2013

Het budgettair luik van het bovenvermelde verdrag, bekend als begrotingspact of « Fiscal Compact », werd formeel ten uitvoer gelegd door het samenwerkingsakkoord van 13 december 2013 tussen de federale Staat, de gemeenschappen, de gewesten en de gemeenschapscommissies.

Eén van de aspecten van dat samenwerkingsakkoord is de omzetting in Belgisch recht van de « gulden regel » van het begrotingspact, die stipuleert dat de begrotingen van de contracterende partijen zich moeten inschrijven in een streven naar evenwicht voor de rekeningen van de overheid. Die regel wordt als nageleefd beschouwd als het jaarlijks structureel saldo van de overheid in haar geheel het voor het land specifieke doel op middellange termijn (DMT) haalt of als het in overeenstemming is met het convergentietraject naar dat doel, zoals gedefinieerd in het stabiliteitsprogramma, waarbij een maximumtekort van 0,5 % van het BBP de grens is.

Dat akkoord stelt overigens een coördinatiemechanisme in tussen de verschillende overheidsniveaus door een wettelijke grondslag te verlenen aan de aanbevelings- en evaluatiefunctie van de sectie « Financieringsbehoeften » van de Hoge Raad van Financiën en door de verantwoordelijkheden van die sectie te verruimen. Ze moet een advies formuleren over de verdeling van de jaarlijkse begrotingsdoelstellingen in individuele doelstellingen onder de verschillende overheidsniveaus in nominale en structurele termen. De vastlegging van die doelstellingen moet via een beslissing van het Overlegcomité worden goedgekeurd. De sectie « Financieringsbehoeften van de overheid » moet ook evalueren in hoeverre de regeringen hun verbintenissen naleven en moet eventuele afwijkingen identificeren. Als er correctie-maatregelen nodig zijn om die afwijkingen te verhelpen, moet de sectie een advies uitbrengen over de omvang ervan en moet ze jaarlijks in een van haar adviezen nagaan hoe deze ten uitvoer werden gelegd. De sectie is er ten slotte mee belast een verdeling onder de verschillende overheidsniveaus voor te stellen voor een eventuele financiële sanctie die door de Raad van de Europese Unie wordt opgelegd, in verhouding tot de vastgestelde tekortkomingen.

¹² Ontwerp van begrotingsplan van België – oktober 2015.

3.1.3. Tenuitvoerlegging van het sixpack – gedeeltelijke omzetting van richtlijn 2011/85/EU

In het tweede trimester van 2014 werd richtlijn 2011/85/EU van de Raad van 8 november 2011 tot vaststelling van voorschriften voor de begrotingskaders van de lidstaten partieel omgezet in nationaal recht. Die richtlijn wil aan de lidstaten voornamelijk het volgende opleggen:

- ze moeten beschikken over een volledig stelsel van overheidsboekhouding;
- ze moeten hun begrotingsprogrammering stoelen op realistische en actuele macro-economische prognoses;
- ze moeten over becijferde begrotingsregels beschikken;
- ze moeten een meerjarige begrotingsvisie ontwikkelen;
- ze moeten zorgen voor een begrotingscoördinatie tussen de subsectoren;
- ze moeten de begrotingsverantwoordelijkheden verdelen onder de subsectoren;
- ze moeten gegevens publiceren over en rekening houden met alle instellingen en fondsen, de belastinguitgaven, de voorwaardelijke verplichtingen en de waarborgen.

Wat de gemeenschappen en de gewesten betreft, werd de wet van 16 mei 2003 tot vaststelling van de algemene bepalingen die gelden voor de begrotingen, de controle op de subsidies en voor de boekhouding van de gemeenschappen en de gewesten, alsook voor de organisatie van de controle door het Rekenhof in die zin gewijzigd door de wet van 10 april 2014¹³.

Voortaan moeten de documenten ter informatie bij en ter verantwoording van de begroting van elke gemeenschap en elk gewest de volgende elementen omvatten:

- 1° een gevoeligheidsanalyse met daarin een overzicht van de ontwikkelingen van de belangrijkste begrotingsvariabelen onder verschillende groei- en renteaannames;
- 2° de vermelding van alle instellingen en fondsen van de overheid die niet in de begrotingen zijn opgenomen maar die deel uitmaken van de consolidatieperimeter zoals gedefinieerd door het Instituut voor de Nationale Rekeningen, alsook een analyse van de impact van die instellingen en fondsen op het vorderingensaldo en op de overheidsschuld;
- 3° voor de entiteiten die een eigen belastingbevoegdheid hebben, gedetailleerde informatie over de gevolgen van belastinguitgaven voor de ontvangsten. Daartoe wordt een inventaris van de belastinguitgaven bij de ontwerpbegroting gevoegd ; deze omvat alle kortingen, verminderingen en uitzonderingen op het algemeen stelsel van de belastingheffing die tijdens het begrotingsjaar gelden ten gunste van de belastingplichtigen of van economische, sociale of culturele activiteiten.

De begroting van elke gemeenschap en elk gewest moet zich inschrijven in een begrotingskader voor de middellange termijn dat de regeerperiode dekt en minimaal een periode van drie jaar bestrijkt. Ze wordt aangevuld met een meerjarige begrotingsplanning op basis van het begrotingskader op middellange termijn. In de wet van 16 mei 2013 worden in detail de elementen vermeld die hierin moeten worden opgenomen.

¹³ Wet van 10 april 2014 tot wijziging, met het oog op de gedeeltelijke omzetting van de richtlijn 2011/85/EU, van de wet van 16 mei 2003 tot vaststelling van de algemene bepalingen die gelden voor de begrotingen, de controle op de subsidies en voor de boekhouding van de gemeenschappen en de gewesten, alsook voor de organisatie van de controle door het Rekenhof.

3.2. Overeenstemming van de begroting 2016 van de GGC met het nieuwe Europese kader

Het Rekenhof heeft vastgesteld dat de weergave van de begrotingsdocumenten niet volledig in overeenstemming was met de richtlijnen van voornoemde wet van 16 mei 2003. De algemene toelichting bij de ontvangsten- en uitgavenbegroting voor het begrotingsjaar 2016 omvat immers geen meerjarenprojectie.

3.3. Begrotings- en vorderingensaldo

Het ontwerp van middelenbegroting en het ontwerp van algemene uitgavenbegroting voor het jaar 2016 leiden tot een begrotingssaldo *ex ante* van -19,2 miljoen euro, dat 7,0 miljoen euro slechter is in vergelijking met dat van de begroting 2015.

Tabel 12 – Bepaling van het begrotingssaldo (in duizend euro)

Begrotingssaldo	Ontwerp van initiële begroting 2016	Ontwerp van aangepaste begroting 2015	Initiële begroting 2015
Ontvangsten (1)	1.271.398	1.198.597	1.171.981
Uitgaven (vereffeningskredieten) (2)	1.290.576	1.210.807	1.184.191
Brutobegrotingssaldo (3)=(1)-(2)	-19.178	-12.210	-12.210

Rekening houdend met die correctie voor onderbenutting komt de begroting *ex ante*, zoals ze naar voren komt uit de door het Verenigd College voorgelegde ontwerpen, effectief uit op een vorderingensaldo van nul. Het Rekenhof vestigt de aandacht op het feit dat dit evenwicht geen rekening houdt met de in het deel over het ontwerp van de middelenbegroting aangehaalde mogelijke meeruitgaven van 9,5 miljoen euro.

De volgende tabel vat die berekening samen.

Tabel 13 – Vorderingensaldo 2016 (in duizend euro)

	Ontwerp van initiële begroting 2016	Ontwerp van aangepaste begroting 2015
Ontvangsten	1.271.398	1.198.597
Uitgaven	1.290.576	1.210.807
Begrotingssaldo	-19.178	-12.210
<i>Onderbenuttingen</i>	<i>19.178</i>	<i>12.210</i>
Vorderingensaldo	0	0

Het Rekenhof verwijst naar zijn opmerking in verband met de correctie die het INR in het ESR-vorderingensaldo in 2014 heeft aangebracht (deel I, punt 3.2), die een negatieve invloed op dat vorderingensaldo heeft gehad.

De HRF heeft in zijn advies van maart waarvan sprake in punt 3.1. voor de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie een maximumtekort van 17 miljoen euro voor 2016 toegelaten (-0,004 % van het BBP).

Il existe aussi une version française de ce rapport.
Er bestaat ook een Franse versie van dit verslag.

ADRES
Rekenhof
Regenstschapsstraat 2
B-1000 Brussel

TEL.
+32 2 551 81 11

FAX
+32 2 551 86 22

www.rekenhof.be